

DISFUNKCINIŲ ŠEIMŲ TIPAI

Disfunkcinės šeimos skiriasi pagal jose vyraujančią dinamiką:

- 1) **„Chroniškai konfliktuojanti šeima“**. Šioje šeimoje vyrauja ilgai besitęsiantys, aukštos įtampos konfliktai. Šeimos nariai neturi konstruktyvių konfliktų sprendimo įgūdžių, į bet kurią ginčą arba konfliktą žiūri kaip į kovą, kurią žūt būt reikia laimėti.
- 2) **„Patologiniai namų ūkiai“**. Šios šeimos nariai gali turėti priklausomybes, psichikos ligas, asmenybės sutrikimus, kas destabilizuoja visą šeimos dinamiką. Tokiose šeimose paprastai yra pasikeitę tėvų-vaikų vaidmenys, būdingas parentifikacijos fenomenas.
- 3) **„Chaotiški namų ūkiai“**. Chaotiškose šeimose tėvai labai užimti, nedalyvaujantys, šeimoje nėra aiškių ribų, susitarimų, pareigų. Vėlgiai šioms šeimoms būdingas parentifikacijos fenomenas.
- 4) **„Dominuojantys-paklusnūs namų ūkiai“**. Tokiose šeimose vienas iš tėvų pasižymi diktatoriaus savybėmis, nuvertina kitų šeimos narių poreikius ir jausmus. Kiti šeimos nariai bijo jam pasipriešinti.
- 5) **„Emociškai šaltos šeimos“**. Emociškai šaltose šeimose šeimos nariai nežino, kaip rodyti meilės ir prieraišumo jausmų, vyrauja nesaugūs prieraišumo ryšiai, emocijų slopinimas. Šis šeimos tipas yra mažiausiai atpažįstamas ir išoriškai gal atrodyti kaip sėkmingai funkcionuoti šeima, tenkinanti šeimos narių fizinius poreikius. Tačiau paprastai šeimos nariai jaučiasi labai nutolę vienas nuo kito.

Disfunkcinėms šeimoms yra būdingi šie bruožai:

- Empatijos, pagarbos ir ribų trūkumas.
- Asmeninio privatumo ribų peržengimas.
- Aukštas konfliktiškumas ir priešiškus šeimos aplinkoje tarp tėvų, vaikų ir abiejų sistemų.
- Vaidmenų sumaištis, apsikeitimas.
- Riboti santykiai su išorine aplinka – šeimos izoliacija.
- Slaptumas, neigimas, rigidiškos taisyklės.
- Perfekcionizmas arba nerealistiniai lūkesčiai vaikų atžvilgiu.
- Sąlygiška meilė ir prieraišumas.
- Smurtas ir jausmų slopinimas, neigimas.

Al Ubaidi, B. A. (2017). Cost of growing up in dysfunctional family. *Journal of Family Medicine and Disease Prevention*. Vol. 3, Issue 3.

